

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Gentbrugge te GENTBRUGGE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 2791
Instelling GO! basisschool Gentbrugge
Directeur Ginette LEFEBVRE
Adres Hazenakker 1 - 9050 GENTBRUGGE
Telefoon 09-210.51.50
Fax 09-210.51.59
E-mail bs.gentbrugge@pantarhei.be
Website www.bs-gentbrugge.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Panta Rhei
Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE

Scholengemeenschap HORTA
Adres Ooievaarsnest 3 - 9050 GENTBRUGGE
CLB CLB vh GO Gent
Adres Voskenslaan 262 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 08/01/2013; 09/01/2013; 10/01/2013; 11/01/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 11-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 23-01-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Walter Andries
Teamleden Patrick Durieux
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs en Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Professionalisering	17
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	17
4.2 Welzijn	17
4.3 Begeleiding	17
4.3.1 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De inspectie gaat na of de school voldoende onderwijskwaliteit realiseert door middel van een gedifferentieerde doorlichting. Zo stonden in deze school de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de focus, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Leerbegeleiding, deskundigheidsbevordering, het algemeen beleid en het welzijnsbeleid waren ook voorwerp van onderzoek.

De school ligt aan de rand van de stad Gent in de deelgemeente Gentbrugge. De schoolomgeving is vrij rustig en dichtbij ligt een park. De schoolpopulatie groeit gestaag, ook omdat het schoolbestuur haar maatschappelijke rol ernstig neemt door bijkomende plaatsen te creëren voor instappende kinderen. De laatste jaren stijgt het aantal anderstalige kinderen, waardoor de school haar visie op talenbeleid heeft aangepast. Door de aanwezigheid van heel wat indicatorleerlingen genereert de school een belangrijk aantal SES-lestijden, dat ze geïntegreerd aanwendt.

Zowel voor het leergebied Nederlands als voor wereldoriëntatie streeft het team van de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na. Vanuit de thema's, die meestal nauw aansluiten bij de leef- en ervaringswereld van de kleuters en een brede persoonlijkheidsontwikkeling beogen, werken de leraren planmatig en doelgericht. Door een veelheid aan leerplandoelen en concrete activiteitdoelen komen dominante doelen minder tot hun recht. Er is voldoende evenwicht tussen de leerdomeinen van Nederlands. Dat is ook het geval voor wereldoriëntatie, hoewel het domein techniek wat minder aan bod komt. De leraren nemen de nodige nascholingsinitiatieven om de onderwijskwaliteit van dit domein te verhogen. Bij elk thema verrijken ze de speelwerkhoecken, onder meer met een thematische ontdekhoek. In alle kleuterklassen zijn boekenhoeken aanwezig, maar die zijn soms weinig functioneel ingericht en het boekenaanbod is meestal weinig gevarieerd. Vanuit de thema's en de speelleeractiviteiten doen de leraren aan expliciete woordenschatverwerving met een gegradeerde streefwoordenschat. Het team neemt verscheidene initiatieven om de taalontwikkeling van de kleuters op te volgen, maar door de grote diversiteit komt de effectiviteit ervan in het gedrang. De taalactiviteiten zijn ingebed in betekenisvolle leersituaties en getuigen van een eigentijdse aanpak. Er is gerichte aandacht voor de schrijfontwikkeling van de kleuters door middel van een specifieke methodiek. Zowel in het onderwijsleeraanbod als in de werkelijkheidsgerichte aanpak zijn de noodzakelijke gradatie en continuïteit aanwezig. Bij de kalenders en andere registratiemiddelen en hun visuele voorstelling is de gradatie minder duidelijk.

In de lagere afdeling bereikt de school de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De leraren werken leerplandoelgericht en planmatig. Dominante doelstellingen selecteren is nog geen verworvenheid. Het team gebruikt onderwijsleerpakketten, waarop ze rekenen voor de gradatie van het onderwijsaanbod binnen en over de leerjaren heen. Het evenwicht tussen de leerdomeinen is niet altijd gerealiseerd. Het team hecht veel belang aan het technische aspect van de taal, namelijk spelling en taalbeschouwing, ten koste van de mondelinge taalvaardigheid. De domeinen spreken en luisteren komen minder frequent en weinig leerplandoelgericht aan bod. Er is heel wat aandacht voor de leesvaardigheid en de leesopvoeding van de leerlingen. De uitrusting van de boekenhoeken is leraarafhankelijk. Vormen van zakelijk en creatief schrijven zijn eerder beperkt. Voor de handschriftontwikkeling is er geen uniform normschrift en er is weinig aandacht voor de zit- en schrijfhouding. Het team van de lagere afdeling volgt de taalvorderingen van de leerlingen op met genormeerde toetsen van spelling en lezen. De spellingtoetsen zijn niet altijd aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Het ontbreekt de school aan een leerjaaroverschrijdende normering om de luister- en spreekvaardigheden in kaart te brengen. Tijdens de lessen bieden de leraren wel interactieve werkvormen aan die een appel doen op het leerlingeninitiatief en waarbij kinderen van en met elkaar kunnen leren.

De school bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Er is een belangrijk evenwicht tussen de leerdomeinen. Het schoolteam van de lagere afdeling gebruikt een onderwijsleerpakket en rekent erop dat dit mee zorgt voor een gradatie in het onderwijsleeraanbod. In meerdere groepen kunnen leraren eigen thema's toevoegen en soms werkt het team aan een schoolproject. In teamverband is het gevolgde pakket geverifieerd met het leerplan en de nodige bijstellingen zijn vastgelegd en doorgevoerd. De leraren werken leerplandoelgericht en voegen concrete lesdoelen toe. Er is nog geen cultuur om dominante doelen in de focus te plaatsen. Het concentrisch principe komt duidelijk tot uiting in de werkelijkheidsgerichte aanpak: leraren organiseren waarnemingen,

belevingen en uitstappen van dichtbij naar veraf. Er is heel wat aandacht voor verscheidene educaties en voor de actualiteit. Hierbij linken de leraren de actualiteit niet systematisch aan de referentiekaders van tijd en ruimte. In alle groepen zijn de passende referentiekaders aan de klaswanden merkbaar. De bewerkte tijdbanden hangen niet binnen handbereik van de leraar en de leerlingen. Sommige geografische kaarten zijn (te) klein voor klassikaal gebruik. Voor het leergebied wereldoriëntatie is de rapportering aan de ouders meestal zeer beperkt. Op het einde van de basisschool tellen de leerlingresultaten van wereldoriëntatie niet mee voor het behalen van het getuigschrift basisonderwijs.

Sinds de vorige schooldoorlichting heeft de professionalisering van de teamleden een prominentere plaats gekregen in het beleid van de school. Er zijn individuele en teamgerichte nascholingsinitiatieven. Het team werkt nog niet vanuit schoolprioriteiten die op langere termijn aanleiding geven tot het gezamenlijk uitstippelen van professionaliseringstrajecten. De school beschikt enkel over een inventaris van nascholingsinitiatieven en niet over een nascholingsplan dat doelgericht en planmatig uitgewerkt is. Binnen de leerbegeleiding van kinderen heeft de school haar visie op zorg uitgeschreven volgens vijf niveaus, waarbij sporen van handelingsgericht werken merkbaar zijn. Daar het schoolteam de SES-lestijden integraal aanwendt voor het organiseren van kleinere klasgroepen komt de preventieve en remediërende basiszorg zo goed als helemaal op de schouders van de klasleraren te liggen: observeren, resultaten analyseren, differentiëren. Het uitwerken van doelgerichte remediëringsplannen voor zorgbehoevende kinderen is sterk leraarafhankelijk. Voor deze belangrijke zorginstrumenten zijn in teamverband weinig formele en gelijkgerichte schoolafspraken gemaakt. Er is nood aan concrete remediëringsplannen waaruit een systematische en geïntegreerde zorgverbredende benadering blijkt. Bovendien hebben leraren behoefte aan expertise om de kwaliteit van de zorgverbredende aanpak te verhogen. De zorgcoördinator werkt op school-, leraren- en in mindere mate op kindniveau. De uren zorgcoördinatie zijn te erg versnipperd, wat het echte coördineren van de zorgwerking bemoeilijkt. Het schoolteam schakelt meerdere vormen van zorgverbredend overleg in: de overgangsgesprekken, het formeel intern overleg tussen de klasleraar en de zorgcoördinator, het multidisciplinair overleg.

De directeur leidt de organisatie van het schoolleven als een manager die duidelijk op te volgen richtlijnen geeft en tegelijk aandacht besteedt aan het welbevinden van de kinderen, de ouders en het personeel. De directie kan rekenen op een grote inzet en betrokkenheid van haar teamleden. De school beschikt over een degelijk uitgewerkt schoolwerkplan, waarin de visie en de schoolwerking beschreven staan. Het formeel teamoverleg speelt zich vooral af in de werkgroepen en tijdens de personeelsvergaderingen, wat al in zekere mate leidt tot een waardevolle besluitvorming. De school heeft niet de cultuur om schoolprioriteiten voorop te stellen en deze op langere termijn via een doelgericht leertraject uit te werken. De onderwijskundige opvolging van de teamleden is te beperkt om impact te kunnen hebben op de kwaliteit van het geboden onderwijs.

Op basis van de vaststellingen en beoordelingen resulteert deze schooldoorlichting in een gunstig advies voor verdere erkenning en financiering. De inspectie hoopt dat dit advies een stimulans zal betekenen om op de ingeslagen weg verder te gaan en dat het schoolteam daarbij ook rekening zal houden met de vermelde aanbevelingen. Daar zal de ontwikkeling van de school en het onderwijs aan de kinderen zeker mee gediend zijn!

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Ze doet aan expliciete woordenschatverwerving en organiseert frequent speelleersituaties waarin de verschillende domeinen voldoende aan bod komen. De leerplangerichte en de geïntegreerde benadering, het opvolgen van de talige ontwikkeling en de eigentijdse taalactiviteiten getuigen van een kwaliteitsvolle benadering van dit leergebied.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het planmatig en doelgericht werken zorgt ervoor dat de domeinen natuur, mens, maatschappij, tijd en ruimte voldoende en het domein techniek in mindere mate aan bod komen. De thematische aanpak en de gevarieerde, motiverende en activerende activiteiten zorgen voor een kwaliteitsvolle benadering van dit leergebied.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren sturen het pedagogisch-didactisch handelen vanuit het gevolgde leerplan, dat onder meer taalvaardigheidsonderwijs nastreeft. Leraren doen aan expliciete woordenschatverwerving. Daartoe beogen ze een dominante woordenschat per thema. Leraren werken planmatig en doelgericht. Ze beschikken over een langetermijnplanning met een inventaris van thema's. Die volgen over het algemeen de jaarkring en sluiten daardoor meestal goed aan bij de leef- en ervaringswereld van de kleuters. Er is ook aandacht voor onderwerpen die de kinderen aanbrengen of voor occasionele gebeurtenissen. Sporadisch zijn er thema's die ver van de kinderlijke belevingswereld liggen of een sterke cognitieve inslag hebben, zoals 'kleuren en vormen' en 'de ruimte'. Deze thema's bieden weinig kansen tot een brede uitwerking. De thema's zijn verantwoord gekozen, hoewel bij de oudste kleuters een thema 'winter' aan de orde was bij een actueel 'zacht herfstweer'.

De themapanning groeit in de meeste groepen in overleg met de parallelcollega. De voorbereiding is een voorbeeld van goede praktijk. Ze bevat onder meer dominante leerplandoelen en een na te streven woordenschat. De dagelijkse planning is voorbeeldig uitgeschreven met het verloop van de activiteit, het materiaal, de beoogde leerplandoelen en concrete activiteitdoelen. Soms is het aantal activiteitdoelen (te) uitgebreid en/of zijn er weinig linken met de beoogde leerplandoelen. Zorgverbredende interventies staan niet vermeld en het is geen traditie om te werken met gedifferentieerde doelen die afgestemd zijn op het ontwikkelingsniveau van specifieke kleuters.

Met het oog op een evenwichtig aanbod bewaken de leraren expliciet de nagestreefde leerplandoelen met een digitaal systeem. Het taalaanbod streeft in voldoende mate de verschillende leerdomeinen van Nederlands na. Luisteren en spreken krijgen ruime kansen tijdens het dagelijkse ontvangstgesprek.

Gesprekken in de kring, vertellen, dramatiseren, prentlezen, poppen(kast)spel, kamishibai en spelen met versjes komen geregeld aan bod. Om luister- en spreekattitudes te verwerven, gebruikt de kleuterafdeling een heuristiek die gegradueerd is over de groepen heen. De ontluikende geletterdheid wordt gestimuleerd tijdens het voorlezen en het vertellen uit boeken. Door middel van voorlees- en verteltassen, logeer- en verjaardagskoffers betrekken de leraren ouders bij het stimuleren van de taalontwikkeling. Naar verluidt is de medewerking van de ouders daarbij bescheiden. Heel wat diverse taalactiviteiten zijn ingebed in betekenisvolle situaties en gebeuren op een speelse manier, waarbij kleuters moeten nadenken over de vorm van de taal. Sommige activiteiten bij de oudste kleuters neigen naar het schoolse formele leren en zijn niet altijd aangepast aan het ontwikkelingsniveau van het individuele kind. De benadering van de schrijfontwikkeling getuigt van een gegradueerde opbouw door middel van een specifieke methodiek. Deze muzische aanpak is geïntegreerd in het thema. De uitwerking van wereldoriënterende momenten biedt heel wat mogelijkheden om in te spelen op de verschillende persoonlijkheidsdomeinen. Het cyclische dagverloop, de brede uitwerking van de thema's en de afwisseling van groepsgerichte en gedifferentieerde activiteiten zorgen ervoor dat de verschillende domeinen van wereldoriëntatie voldoende aan bod komen. Het domein techniek komt minder voor en de leraren ervaren dit als een werkpunt. De school plant daartoe nascholing in de loop van dit schooljaar. De kleuterklaspraktijk getuigt van een geïntegreerde werking. De leraren linken het thema aan de verschillende leergebieden en verweven ze op een natuurlijke wijze met elkaar. Het waarnemen met verschillende zintuigen is voldoende ingeburgerd. Het werkelijkheidsgericht werken gebeurt door middel van uitstappen en door de werkelijkheid in de klas te brengen. Ook levende bronnen, zoals ouders en experts worden in de klas gebracht. Zo was er een dokter op bezoek naar aanleiding van het thema 'ziek zijn'.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Het thema is goed zichtbaar in het klasbeeld en themagebonden materiaal is aanwezig. Meerdere speelwerkplekken krijgen een verrijking en het is een traditie om een themagebonden ontdekhoek aan te bieden. Kleuters krijgen veel kansen om te exploreren, te experimenteren en bewust om te gaan met materialen. Het werken met 'spuitjes' in de watertafel tijdens het thema 'ziek zijn' is daarvan een illustratie. Hoewel de kleuterafdeling over een inventaris beschikt voor het kalendergebruik vertonen kalenders en registratieborden soms breuklijnen of zijn ze te hoog gegrepen voor het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Bovendien hangt een aantal van deze werkinstrumenten niet binnen handbereik van de kleuters.

Materieel beheer De kleuterafdeling beschikt meestal over ruime lokalen met veel mogelijkheden om een brede ontwikkeling na te streven. Er is voldoende eigentijds ontwikkelingsmateriaal. Binnen de taalontwikkeling maakt de dominante woordenschat meestal deel uit van het klasbeeld door middel van de themamuur. Het thematisch boekenaanbod is meestal uitnodigend opgesteld, maar over het algemeen eenzijdig gericht op kijkboeken.

Uitrusting De dynamisch-affectieve speelwerkhoeven zoals de huis-, verkleed- en poppenhoek zijn in meerdere groepen minder uitnodigend en vrij arm uitgerust.

Ontwikkelingsmaterialen Zo ontbreekt in de meeste klassen een spiegel-ten-voeten-uit en zijn er geen schilderezels of borden om in het verticale vlak te werken.

Materieel beheer Sommige klaslokalen kunnen meer als 'hoekenklassen' ingericht worden, waardoor de ervaringskansen ten aanzien van alle aspecten van de ontwikkeling verder kunnen toenemen en de kleuters meer kunnen opgaan in hun activiteiten.

Infrastructuur

Evaluatie Leraren volgen meerdere aspecten van de taalontwikkeling van de kinderen op. Ze observeren talige competenties en gaan recentelijk het verwerven van de streefwoordenschat na. Ze screenen bepaalde talige aspecten in het observatie-instrument en in het kindvolgsysteem. Het ontbreken van gemeenschappelijke criteria en duidelijke gegradeerde afspraken brengen een objectieve screening in het gedrang.

Evaluatiepraktijk Het doelgericht opvolgen van evoluties betreffende wereldoriënterende vaardigheden over de groepen heen komt minder aan bod, waardoor de eventuele bijkomende ondersteuning zich weinig tot deze aspecten richt. De school neemt genormeerde schoolrijpheidstoetsen af. De resultaten bepalen mee het advies aan de ouders voor de overgang van de kinderen naar de lagere school.

Evenwichtig / representatief Twee keer per schooljaar krijgen de ouders van de oudste kleuters schriftelijke informatie over de ontwikkeling van talige, wiskundige, wereldoriënterende, motorische en muzische vaardigheden. Deze schriftelijke rapportering van splintervaardigheden neigt naar een productgerichte aanpak en naar het schoolse formele leren. Het gevaar is niet denkbeeldig dat splintervaardigheden eenzijdig worden geoefend en dat er minder aandacht gaat naar kernkwaliteiten.

Kindvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Begeleiding Wat de leerbegeleiding betreft, hebben leraren bij de aanvang van het schooljaar een eerder globaal beeld over de wereldoriënterende en de taalvaardigheidsontwikkeling van de kleuters vanuit het overgangsgesprek, het kindvolgsysteem en het digitale zorgplatform. Op basis van observaties en van intern overleg bepaalt de school welke kinderen extra ondersteuning krijgen. De titularis of de zorgcoördinator staan in voor de remediërende momenten. De zorgverbredende interventies zijn meestal doelgericht en geïntegreerd in het lopende klasterthema. De interventies missen een zekere systematiek en sequentiële opbouw, waardoor de effectiviteit van de zorgverbredende maatregelen in het gedrang komt.

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Begeleiding
Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat
Sociale vaardigheden

Conform het pedagogische project zorgen leraren voor een positief en veilig klasklimaat. Het accent ligt meestal op spelend leren met veel oog voor het stimuleren van de taalontwikkeling. Er is veel aandacht voor het welbevinden, de bevestiging en het opbouwen van een positief zelfbeeld. De kleuters krijgen doorgaans motiverende opdrachten met kansen tot zelfinitiatief.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst organiseerde de school de laatste jaren heel wat initiatieven om de professionalisering van leraren ten aanzien van het leergebied Nederlands te verhogen. De ontluikende geletterdheid en de schrijfontwikkeling stonden daarbij vooral in de focus.
Het leerplan wereldoriëntatie is besproken en een thema exemplarisch uitgewerkt, waarbij ook rekening is gehouden met een inventaris van 'woordenschat in wereldoriëntatie'. Dit schooljaar volgen leraren nascholing over wetenschap en techniek in de kleuterschool.
Het gezamenlijk voorbereiden van de thema's en de frequente samenkomsten met het team van de kleuterafdeling bieden kansen om te leren van en met elkaar en om de eigen deskundigheid te verhogen.

3.1.1.4 Lager onderwijs en Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het doelgerichte en gegradeerde onderwijsleeraanbod dragen daartoe in sterke mate bij. De leerdomeinen komen in zekere mate evenwichtig aan bod, hoewel de school op spelling en taalbeschouwing een sterke nadruk legt.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Om het onderwijsleeraanbod vulling te geven, werkt de school met onderwijsleerpakketten uit de handel, die nauw aansluiten bij de krachtlijnen van het leerplan. De meeste leraren brengen de principes van het taalvaardigheidsonderwijs in zekere mate in praktijk.
Het noodzakelijke evenwicht tussen de leerdomeinen luisteren, spreken, lezen en schrijven is nog niet helemaal gerealiseerd. In de meeste groepen komt de mondelinge taalbeheersing in het gedrang, omdat de school veel belang hecht aan het technische aspect van de taal, met name spelling en taalbeschouwing. In de taalbeschouwing zijn de moeilijkheden van de taal vaak het uitgangspunt en niet de taalmoeilijkheden van het kind.
De school volgt nauwgezet de planning van de onderwijsleerpakketten. Leraren vertrouwen erop dat ze door het consequente gebruik van deze bronnen het leerplan in voldoende mate zullen realiseren. Ze gaan ervan uit dat de pakketten voldoende gradatie waarborgen binnen en over de leerjaren heen.
In hun kortetermijnplanning werken de leraren per les met leerplandoelen en concrete lesdoelen. Een beperking van het aantal doelstellingen dringt zich op, zodat de dominante doelen meer tot hun recht komen. Zowel luisteren als spreken vinden weinig leerplandoelgericht plaats. In de meeste groepen is er weinig aandacht voor specifieke luisteractiviteiten. In sommige verlopen de luisteractiviteiten vaak in de vorm van een toets en minder in een leersituatie. Het domein spreken krijgt onder meer kansen met klasgesprekken, spreekbeurten en poëzie. In de meeste groepen komt spreken, als aparte activiteit, vrij beperkt voor. Bovendien vertonen de kortetermijndoelen van luisteren en spreken weinig gradatie. Hoewel het onderwijsleerpakket daartoe mogelijkheden biedt, is er nood aan een leerjaaroverschrijdende strategische aanpak ten aanzien van spreken en luisteren. In meerdere groepen is er wel

geregeld aandacht voor interactief leren dat een beroep doet op luister- en spreekvaardigheden.

De school besteedt heel wat aandacht aan de leesopvoeding. Naast de klassikale leeslessen organiseert ze ook lezen in vorderingengroepen. Sommige groepen gaan voorlezen voor de kleuters. De leerlingen brengen geregeld een bezoek aan de openbare bibliotheek om adequaat bibliotheekgedrag te stimuleren. Bij de leestraining kan meer aandacht uitgaan naar specifieke, leestechische doelen waarbij gradatie beoogd wordt.

Er zijn initiatieven om het zakelijk en creatief schrijven te bevorderen. De feedback op de kinderlijke schrijfproducten is weinig gericht op de boodschap en getuigt niet van een actuele visie. In meerdere groepen is het aanbod aan schrijfkansen beperkt.

De school heeft ook aandacht voor het schrijven als motorische vaardigheid. Ze beoogt een goed leesbaar schrift in een vlot tempo, maar er is geen uniform normschrift. Bovendien is er in de meeste groepen geringe aandacht voor de zit- en schrijfhouding.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De leraren programmeren een voldoende aantal lestijden Nederlands per week, conform de richtlijnen van het onderwijsnet. Tijdens de bijgewoonde taalactiviteiten boden interactieve werkvormen kansen tot leerlingeninitiatief, waarbij leerlingen van en met elkaar konden leren. Tijdens de spellinglessen kwam het kinderlijke analogische denken te weinig aan bod en soms was er een deductieve aanpak. Sommige geobserveerde taalactiviteiten getuigden, vooral in de toepassingsfase van een geïndividualiseerde benadering. In enkele groepen overheerste een klassikale frontale aanpak, waarbij weinig rekening werd gehouden met de specifieke beginsituatie van de leerlingen. Het valt op dat de toepassingsfase soms weinig meerwaarde biedt, omdat ze hetzelfde herhaalt van wat in de instructiefase aan bod kwam. De meeste leraren doen inspanningen om een duidelijke instructietaal te gebruiken. Sommige hebben minder aandacht voor een functionele vraagstelling.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende onderwijsleermiddelen om de taalvaardigheid van de leerlingen te verhogen. De klasbibliotheken geven een wisselend beeld. Sommige zijn goed uitgerust met boeken die geordend zijn naar leesniveau. Andere zijn minder rijk of weinig aantrekkelijk door het gebruik van versleten en verouderde boeken. Het aantal woordenboeken is voldoende en aangepast aan de recente spellingvoorschriften. De methodegebonden referentiekaders voor spelling en taalsystematiek domineren over het algemeen de klaswand.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leraren hanteren diverse toetsen om de leerlingresultaten in kaart te brengen. Op basis van een genormeerde toetsing voor technisch lezen kan het team aantonen dat de meeste leerlingen voor dit onderdeel vooruitgang boeken. De genormeerde spellingtoets is niet altijd aangepast aan het niveau van de leerlingen en biedt weinig meerwaarde. Het team is zich daarvan bewust en is op zoek naar een effectiever alternatief. De methodegebonden evaluaties tonen aan dat de meeste leerlingen de leerplandoelen bereiken. De school beschikt niet over resultaten van externe toetsen. De vorderingen in luisteren, spreken, begrijpend lezen en schrijfvaardigheid krijgen nog geen systematische opvolging over de groepen heen. De analyse van een aantal toetsen geeft aanleiding tot zorgverbredende maatregelen door de klasleraar of de zorgcoördinator. De correctie van het leerlingenwerk verloopt in de meeste groepen kwaliteitsvol en motiverend.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig / volledig</i> <i>Interne / externe communicatie</i>	De resultaten op de methodegebonden en eigen toetsen worden geregeld schriftelijk en cijfermatig gerapporteerd aan de ouders. Er is mogelijkheid voor een verbale waardering per leerdomein.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Bij de aanvang van het schooljaar hebben klasleraren over het algemeen een globaal beeld van het taalniveau van de kinderen vanuit het overgangsgesprek en het leerlingvolgsysteem. Die informatie houdt vooral verband met technisch lezen en spelling. De beeldvorming van luisteren, spreken, begrijpend lezen en schrijven is eerder beperkt. Sommige geobserveerde taallessen getuigden, vooral in de toepassingsfase, van een geïndividualiseerde benadering. Zo kregen taalzwakke leerlingen een aangepaste verwerking en maakten vlugge leerlingen uitlopopdrachten. De school organiseert een specifieke begeleiding van taalzwakkere leerlingen. De zorgverbredende interventies hebben hoofdzakelijk tot doel spelling en technisch lezen bij te werken. Voor kinderen met een gediagnosticeerde leerstoornis zijn er sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren). Het is geen cultuur om sommige taalzwakkere kinderen een individueel leertraject of een taalbad aan te bieden. Een belangrijk aantal kinderen krijgt logopedische ondersteuning. De vraag blijft of het vlug verwijzen naar externe hulpverleners de basiszorg van de school niet in het gedrang brengt.
Begeleiding Sociale en emotionele begeleiding <i>School- en klasklimaat</i> <i>Sociale vaardigheden</i>	De leraren zorgen voor een positief en veilig klasklimaat, hebben aandacht voor betekenisvolle taken en voor een gerichte ondersteuning door interactie.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i>	In het kader van de ontwikkeling van het taalonderwijs waren er de laatste schooljaren weinig bijscholingsactiviteiten, zowel op team- als op individueel niveau. De introductie op het nieuwe leerplan taalbeschouwing heeft nog niet plaatsgevonden. Leraren gebruiken wel de nieuwe terminologie vanuit het onderwijsleerpakket.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Er is een degelijk evenwicht tussen de leerdomeinen aanwezig. De leraren werken doelgericht en planmatig. De aanpak is werkelijkheidsgericht en speelt in op de leef- en beleavingswereld van de kinderen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De leraren sturen hun onderwijskundig handelen vanuit de krachtlijnen van het leerplan, dat opteert voor een thematische benadering vanuit diverse leerdomeinen. In teamverband is het onderwijsleerpakket geverifieerd met het nieuwe leerplan. Per leerjaar zijn formele bijsturingen vastgelegd.

De leraren werken planmatig en doelgericht met het onderwijsleerpakket. Daarnaast werken ze soms ook schoolprojecten uit.

In de kortetermijnplanning stellen ze vaak een veelheid van leerplandoelen en concrete lesdoelen voorop, waardoor de dominante doelstelling(en) minder duidelijk tot hun recht komen.

De leraren beogen een thematische benadering, waarbij kinderen hun wereld kunnen verkennen vanuit verschillende invalshoeken. Sommige teamleden werken bepaalde onderwerpen vrij eenzijdig uit, waardoor de multiperspectiviteit enigszins verloren gaat. Het is geen traditie dat leerlingen een inbreng hebben in de keuze en de uitwerking van het thema.

De thema's behandelen alle leerdomeinen, waarbij zeker de domeinen natuur, mens en maatschappij een sterke nadruk krijgen. In sommige groepen komt het domein techniek wat minder aan bod.

Het team focust op meerdere educaties. Zo krijgen onder meer de gezondheids-, de milieu-, de staatsburgerlijke en de multiculturele opvoeding heel wat kansen. De verkeerseducatie krijgt voldoende aandacht, gekoppeld aan het waarnemen van verkeerssituaties en het inoefenen van verkeersregels. Er is aandacht voor het weer en het klimaat.

De aanpak is over het algemeen werkelijkheidsgericht. De leraren organiseren waarnemingen, wandelingen in de onmiddellijke omgeving van de school en leeruitstappen. Soms brengen kinderen of de leraar de werkelijkheid in de klas. De school organiseert verscheidene meerdaagse extramurale activiteiten, waarbij kinderen kansen krijgen om buiten gezinsverband samen te leren en te leven. Er is gradatie in het onderwijsaanbod over de groepen heen en het team houdt rekening met een concentrische opbouw van de leerinhouden. In dat opzicht is de continuïteit en de gradatie over de groepen heen verzekerd.

Tijdens de verwerking van de thema's benutten leraren de mogelijkheid om ICT (informatie- en communicatietechnologie) functioneel in te schakelen en om transferabele vaardigheden te verwerven. Leren leren krijgt onder meer ruime kansen door het gebruik van studiewijzers. Tijdens partner- en groepswork kunnen leerlingen sociale vaardigheden verwerven.

Er is een duidelijke horizontale samenhang met het leergebied muzische vorming. Met de woordkaarten en de verklarende woordenlijsten realiseert het team samenhang met het leergebied Nederlands.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Volgens het lessenrooster plannen de leraren een voldoende aantal lestijden, conform het advies van het onderwijsnet. Doorgaans is het weekrooster richtinggevend voor de dagelijkse planning. De uitwerking van de thema's leidt tot gevarieerde, didactische werk- en groeperingsvormen en betrokkenheidsverhogende leerlingenactiviteiten. Tijdens sommige geobserveerde leeractiviteiten kregen kinderen kansen om de wereld actief te onderzoeken en te ontsluiten.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

In alle groepen zijn de nodige referentiekaders van tijd en ruimte aanwezig. Veelal hangen de tijdbanden te hoog aan de muur, zodat ze moeilijk echte werkinstrumenten kunnen zijn voor de leraar en de leerlingen. Sommige geografische kaarten zijn te klein voor klassikaal gebruik. In de betreffende klassen ontbreekt een kaart van de provincie Oost-Vlaanderen. De referentiekaders van tijd en ruimte kunnen in een aantal groepen meer vulling krijgen vanuit de thema's. De leraren gebruiken de tijdsstructuren overwegend om te situeren. Andere mogelijke oefenvormen zoals het bepalen van de duur, opeenvolging of afstand komen beperkt voor. De meeste leraren hebben voldoende aandacht voor de actualiteit, maar die is te weinig gelinkt aan de referentiekaders van tijd en ruimte. In de hoogste groepen beschikken de leerlingen over actuele atlassen. Vooral in de bovenbouw hebben leraren bijzondere aandacht voor bronnengebruik. Een functioneel gebruik van het digitaal bord biedt heel wat mogelijkheden.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De evaluatie gebeurt vooral op basis van methodegebonden open en gesloten toetsen. In de meeste groepen is de evaluatie sterk gericht op resultaatsbepaling en rapportcijfers en veel minder op de (bij)sturing van het onderwijsleerproces. De resultaten van wereldoriëntatie tellen niet mee voor het behalen van het getuigschrift basisonderwijs, wat in tegenspraak is met het beogen van een brede, harmonische vorming bij de leerlingen. De school hanteert geen externe toetsen om haar resultaten te vergelijken met andere referentiescholen.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De rapportering aan de ouders is beperkt en meestal weinig zeggend. In het vijfde en zesde leerjaar is er na de proefwerkenperiode een uitgebreidere verbale waardering over de wereldoriënterende ontwikkeling van de leerlingen.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Bij het begin van het schooljaar heeft de klasleraar slechts een vaag beeld over de wereldoriënterende capaciteiten van de leerlingen. Het is geen traditie dat leraren gedifferentieerde doelstellingen in wereldoriëntatie vooropstellen. Er is ook weinig differentiatie naar interesse. Wereldoriënterende inzichten, vaardigheden en attitudes maken geen deel uit van het leerlingvolgsysteem.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

Het gezamenlijk voorbereiden van de thema's en projecten met de parallelcollega bevordert de deskundigheid ten aanzien van dit leergebied.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	neen
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ontwikkeling.

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

Motivering

Het professionaliseringsbeleid van de school is niet 'doelgericht'. De huidige, uitgeschreven visie is zeer algemeen en niet schooleigen gemaakt. Het voorgelegde nascholingsplan bestaat uit een inventaris van de nascholingsinitiatieven per schooljaar. Het schoolteam heeft geen traditie om schoolprioriteiten vast te leggen en deze trajectmatig uit te werken eventueel over verscheidene schooljaren. Het ontbreekt de school aan een langeretermijnplanning ten aanzien van haar professionaliseringsbeleid, waarbij schoolprioriteiten en nascholingsinitiatieven op elkaar geënt zijn.

Voor de 'ondersteuning' van hun professionalisering krijgen teamleden individuele en teamgerichte nascholingskansen. Er is momenteel weinig duidelijkheid over het volgen van nascholing tijdens de schooluren. In de schooldocumenten vermeldt de leiding dat de school slechts beschikt over een beperkt nascholingsbudget en vraagt ze de teamleden om de nascholing zoveel mogelijk buiten de schooluren te volgen. Deze standpunten kunnen eventueel teamleden ontraden om individuele nascholing te volgen. In de leraarskamer beschikken de teamleden over enkele vaktijdschriften. Meer onderwijskundige en pedagogisch-didactische naslagwerken zijn niet voorhanden. De kleuterafdeling beschikt wel over meerdere actuele, praktijkgerichte informatiebronnen.

In het begin van dit schooljaar organiseerde de schoolleiding een bevraging onder de teamleden om de vernieuwingsbereidheid in kaart te brengen. Uit de bevraging en uit de gesprekken blijkt dat de teamleden veranderings- en vernieuwingsbereid zijn en dat ze vooral praktijkgerichte ondersteuning wensen. Ook is duidelijk gebleken dat het team zich verder wil bekwamen in het leergebied muzische vorming. In opvolging van de verzamelde gegevens kan het team de 'doeltreffendheid' van haar nascholingsbeleid verder evalueren.

Sinds de vorige doorlichting is de 'ontwikkeling' van de professionalisering van dit schoolteam op gang gekomen. Naast de pedagogische studiedagen en de werkgroepen zijn de personeelsvergaderingen al in beperkte mate momenten van intervisie en van leren van en met elkaar. Op vrijwillige basis komt het team van de kleuterafdeling frequent samen om thema's en projecten voor te bereiden en op die manier hun deskundigheid te verhogen.

Inbreuk(en) op de regelgeving

De school beschikt niet over een nascholingsplan dat als een samenhangend geheel is uitgewerkt.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, doeltreffendheid.

4.3.1 Leerbegeleiding

Motivering

De 'doelgerichtheid' blijkt uit de visie op zorg uitgeschreven volgens vijf niveaus. De klasleraar is de spilfiguur van de algemene zorg: observaties uitvoeren, toetsgegevens analyseren, preventief werken en differentieren. De uitbreiding van zorg berust bij de zorgcoördinator die op school-, leraren- en in beperkte mate op kind-niveau werkt. Op het niveau van de uitbreiding van zorg organiseert de school multidisciplinair overleg. De zorgcoördinator en de klasleraar stellen in gezamenlijk overleg een handelingsplan op, waarbij ze gericht werken van analyse naar handelen. Op het niveau van de uitbreiding van zorg schakelt de school veel externe hulpverleners in. De vraag blijft of de school haar verantwoordelijkheid niet te vlug doorgeeft aan additionele hulpverleners. Bij de schooloverstijgende zorg is de draagkracht van de school overschreden. Eerder uitzonderlijk geeft de school dan het advies aan de ouders om hun kind over te laten stappen naar het buitengewoon onderwijs.

Op het vlak van zorgverbredende 'ondersteuning' kunnen klasleraren een beroep doen op de zorgcoördinator. De uren zorgcoördinatie zijn verdeeld over vier teamleden, waarbij een aantal uren een beperkte zorgverbredende invulling krijgt. De feitelijke zorgcoördinator werkt 26 uren. De gymleraar van de kleuterafdeling heeft 4 uren zorgcoördinatie, waarvan ze één uur interventies op kindniveau uitvoert. De gymleraar van de lagere afdeling heeft 3 uren zorgcoördinatie die enkel bedoeld zijn om de motorische ontwikkeling van de leerlingen op te volgen tijdens de lessen lichamelijke opvoeding. Een tijdelijke leraar krijgt 2 uren zorgcoördinatie om tot een volledig ambt te komen. Een dergelijke organisatie van de zorgcoördinatie betekent een versnippering van de zorgverbredende middelen, waarbij de schoolorganisatie en het comfort van leraren primeert op de noden en behoeften van de kinderen. Er zijn maandelijkse structurele overlegmomenten tussen de zorgcoördinator en de klasleraren om de specifieke noden van kinderen te bespreken en de ontwikkeling op te volgen. Naar verluidt, is de zorgwerking een vast item op de personeelsvergaderingen. Daarnaast is er structureel multidisciplinair overleg ingeroosterd. Volgens de teamleden biedt de professionele samenwerking met het CLB een belangrijke meerwaarde voor de zorgverbredende werking van de school. Tijdens het intern overleg van zorgcoördinator en klasleraar reflecteren ze ook over de resultaten en de doeltreffendheid van de zorginterventies. Voor kinderen die gesignaleerd worden door de klasleraar is een begeleidingsfiche uitgewerkt. Die bevat relevante gegevens uit het intern en multidisciplinair overleg, het individueel handelingsplan en de evaluaties van de interventies.

De handelingsplannen bevatten vooral de probleembeschrijving en een algemeen kaderadvies. Het formuleren van heldere doelen met de toewijzing van acties aan de diverse betrokkenen (klasleraar, zorgcoördinator, externe hulpverlener) zijn niet opgenomen in het handelingsplan. Een geïntegreerde en systematische aanpak van de problemen blijft tot nu toe uit.

Bij het in voege treden van de SES-lestijden (Sociaal Economische Status) in het begin van dit schooljaar heeft de school ervoor gekozen om deze aanvullende omkadering integraal aan te wenden voor het organiseren van kleinere klasgroepen. Mede daardoor komt de algemene zorg volledig op de schouders van de klasleraren te liggen. Er wordt van hen verwacht dat ze remediëringsplannen hanteren voor de zorgbehoevende kinderen uit hun klasgroep. De uitwerking van deze remediëringsplannen is sterk leraarafankelijk. Bij deze nieuwe ontwikkeling van het zorgverbredend werken is bijkomende ondersteuning nodig om de remediëringsplannen meer gelijkgericht en effectiever te leren uitwerken. De zorgcoördinator is logopediste van opleiding en volgde bijkomend de voortgezette lerarenopleiding zorgverbreding en remediërend leren. Naast meerdere andere logopedisten fungeert ze ook als privé logopediste voor een aantal kinderen van de school. Haar interventies vinden plaats tijdens de middagpauze en na de schooluren. De vraag blijft hoe de school daarmee omgaat. Er rijzen vragen rond handelsactiviteiten in de school, rond de kosteloosheid van de zorg en/of rond het aanwenden van gezag voor commerciële doeleinden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De directeur leidt haar school als een manager met duidelijke richtlijnen en afspraken die een vlot schoolleven moeten bevorderen. Wie deze richtlijnen niet opvolgt, wordt er door haar onmiddellijk over aangesproken. Leraren omschrijven haar leiderschapsstijl als streng maar rechtvaardig. Zij slaagt erin om een grote betrokkenheid van de teamleden bij het schoolgebeuren te realiseren. Tegelijk heeft ze oog voor het welbevinden van alle participanten, waarbij dat van de kinderen voorrang krijgt. De directeur hanteert een opendeurpolitiek. Soms staat ze aan de schoolpoort om ouders aan te spreken over een of ander heikel punt. Bij problemen staat ze pal achter haar personeel.

De school beschrijft haar visie in het schoolwerkplan, die een verdere ontwikkeling krijgt in de werkgroepen. Het team draagt de schoolvisie vanuit een sterke gezamenlijke doelgerichtheid. Het team beschikt onder meer over een visie op haar talenbeleid. De school wil haar taalbeleid aanpassen aan de taalleerbehoeften van de leerlingen, in het bijzonder voor de groeiende populatie van anderstalige kinderen. Daarnaast wil de school zich richten op het bereiken van de eindtermen voor de leergebieden Nederlands en Frans met zoveel mogelijk leerlingen. De school wendt de SES-lestijden geïntegreerd aan om haar gelijkekansenbeleid te voeren.

De school kan, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling, bogen op een sterke parallelle werking. Nieuwe leraren kunnen terdege rekenen op meer ervaren collega's. Er is veel informeel overleg, dat zich onder meer afspeelt in de druk bezochte leraarskamer. De maandelijkse personeelsvergaderingen richten zich vooral op praktische en organisatorische aspecten van het schoolgebeuren. Het is geen traditie om tijdens deze formele teambijeenkomsten met het hele team of met subteams te werken aan schoolprioriteiten.

De scholengroep organiseerde de laatste jaren meerdere tevredenheidsonderzoeken, waarbij alle participanten bevraagd zijn: de kinderen, de ouders en het personeel. Het schoolteam wil in de toekomst dergelijke initiatieven van kwaliteitszorg schoolspecifiek verder toepassen. Binnen de kwaliteitsbewaking is de onderwijskundige opvolging van de teamleden zeer beperkt. Een belangrijk aantal leraren kreeg nog geen formeel klasbezoek van de directie dat uitmondde in een nabespreking en een ondertekend verslag. In het kader van de evaluatie van het functioneren van het onderwijzend personeel heeft de schoolleiding zich nog niet geconformeerd aan de voorschriften van de overheid die functionerings- en evaluatiegesprekken voorschrijft.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Kleuterafdeling:
De planmatige en doelgerichte aanpak van de thema's die meestal nauw aansluiten bij de leef- en ervaringswereld van de kleuters.
- De leerplangerichte benadering en de expliciete woordenschatverwerving.
- De veelzijdige uitwerking van de thema's die een brede persoonlijkheidsontwikkeling beogen.
- De aandacht voor de schrijfontwikkeling van kleuters door middel van een specifieke methodiek.
- De verrijking van de speelwerkhoeven die de integratie van de thema's in het klasgebeuren bevorderen.
- Het planmatig en doelgericht werken met leerplandoelen en concrete lesdoelen.
- Lagere afdeling:
De systematische aandacht voor de leesvaardigheid en de leesopvoeding van de kinderen.
- Het gebruik van interactieve werkvormen die kansen geven tot leerlingeninitiatief en waarbij leerlingen van en met elkaar kunnen leren.
- De concentrische opbouw van de leerinhouden en de werkelijkheidsgerichte aanpak van het leergebied wereldoriëntatie.
- De aandacht voor de educaties en de actualiteit.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De sporen van handelingsgericht werken die in de zorgwerking al merkbaar zijn.
- De inzet en de vernieuwingsbereidheid van de teamleden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De organisatie van een gestructureerd schoolleven.
- De aandacht voor het welbevinden van alle participanten.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Kleuterafdeling:
De taalontwikkeling van de kleuters gelijkgericht opvolgen.
- De leerplandoelen van techniek meer intentioneel beogen.
- Het boekenaanbod meer variëren en de inrichting van sommige boekenhoeken optimaliseren.
- Kalenders en andere registratiemiddelen en hun visuele voorstelling graderen volgens het ontwikkelingsniveau van de kleuters en deze structuren binnen hun handbereik brengen.
- Lagere afdeling:
Zowel binnen Nederlands als wereldoriëntatie werken met dominante doelen.
- De domeinen luisteren en spreken meer leerplandoelgericht benaderen en frequenter organiseren.
- Het leerlingvolgsysteem van Nederlands kritisch onder de loep nemen.
- Zorgen voor een leerjaaroverschrijdende normering om de luister- en spreekvaardigheden gelijkgericht te evalueren.
- Voor de handschriftontwikkeling een uniform normschrift hanteren en meer aandacht besteden aan de zit- en schrijfhouding.
- De referentiekaders van tijd en ruimte binnen handbereik hangen, zodat ze werkinstrumenten kunnen zijn voor de leraar en de leerlingen.
- De actualiteit systematisch linken aan de referentiekaders van tijd en ruimte.
- Voor wereldoriëntatie de schriftelijke rapportering aan de ouders kwaliteitsvoller maken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De uren zorgcoördinatie efficiënter en effectiever invullen.
- De zorgverbredende interventies meer systematiseren en de remediëringsplannen doelgericht uitwerken.
- De deskundigheidsbevordering planmatiger en doelgerichter uitwerken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De onderwijskundige opvolging van de teamleden sterk intensifiëren.
- Schoolprioriteiten vooropstellen en deze doelgericht en planmatig uitwerken op langere termijn.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school beschikt niet over een nascholingsplan, zoals dat beschreven staat in artikel 8 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs.
- Het schoolreglement en de schoolbrochure vermelden dat kleuters zindelijk dienen te zijn alvorens ze naar school mogen komen. In dat geval creëert de school een bijkomende toelatingsvoorwaarde.
(Bao/2012/01 – Inschrijvingsrecht en aanmeldingsprocedures in het basisonderwijs)
- De directie organiseert geen functionerings- en evaluatiegesprekken.
(PERS/2007/09 – Functiebeschrijving en evaluatie)
- Binnen de scholengemeenschap is er naar de overheid toe geen aanspreekpunt voor de kleuterparticipatie. (BaO/2005/12 - Puntenenveloppen voor scholen en scholengemeenschappen)

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Walter Andries de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	